

Pracovná skupina pre med, 6. novembra 2019

Zhrnutie správy zo zasadnutia:

Situácia na trhu s medom:

Najväčším importérom aj exportérom medu v EÚ je DE, rovnováhu si udržuje aj BE, FR je čistý exportér. Najvyššiu produkciu majú RO a DE (30 – 31 000 t).

Ceny sú rozdielne (od IE – 19,25 EUR/kg až po RO – 2,25 EUR/kg). Najviac je výkyvmi na trhu zasiahnuté HU, najmä kvôli dostupnosti čínskeho medu.

Diskusia: Vo FI spotreba medu narastá na 0,8 kg/osoba/rok, problémom je zvýšenie importu najmä z BE a z krajín mimo EÚ. Existuje jasná snaha uprednostňovať lokálnu produkciu.

HU má tiež problém s lacným importom predovšetkým z Číny, preto zahájilo iniciatívu podpory iba vlastnej produkcie v obchodoch a zaviedlo vlastné označovanie medu pochádzajúceho z HU. (Podobná snaha o označenie existuje aj v DK.)

FR hlási tiež uprednostňovanie lokálneho francúzskeho trhu, ceny sú stabilné.

PL znížilo produkciu zhruba o 5 000 t, väčšina produkcie je neprofesionálna, ceny sú stabilné.

V DE je spotreba medu stále vysoká, dosahuje až 1,5 kg/osoba/rok, zásoby z predošlého roka sú stále vysoké, čo včelárom spôsobuje problémy. Ceny sú negatívne ovplyvňované lacným importom.

Diskusia o situácii na trhu s FEEDM (Európska federácia baliarní a distribútorov medu)

Copa a Cogeca zhrnula hlavné body vlastnej pozície: V EÚ je cca. 10 miliónov úľov. Aj napriek poklesu produkcie nedochádza k rastu cien (kvôli vysokej fluktuácii na trhu), ale práve naopak – dochádza k stratám zamestnanosti vo vidieckych oblastiach a k poklesu počtu úľov. Sebestačnosť EÚ stále klesá, momentálne sa pohybuje okolo 60% a čelí neudržateľnej konkurencii z Číny. (Definície medu v EÚ a v Číne sa líšia, konkurenciu EÚ spôsobuje vlastne čínsky medový nektár.) Problémom je aj nutričné označenie pomocou systému NutriScore – z dôvodu vysokej sladkosti by mal byť označený červenou farbou, čo znamená menej zdravý ako umelé sladidlá.

Copa a Cogeca navrhujú zaviesť povinné značenie krajiny pôvodu (aj pre tretie krajiny) a to aj u viacdruhového medu.

Európska komisia by mala predstaviť nový koordinačný plán v snahe zacieliť sa na import medu vyššieho než 20 t. Zároveň by mala prijať definície pre propolis, včelí vosk a peľ a činnosť by malo začať aj Európske observatórium pre monitoring situácie na trhu s medom. S ohľadom na novú SPP by mali byť včelárom uvoľnené podpory z II. piliera na rozvoj vidieka. V spolupráci s EFSA by sa mali zaistiť nové posudky o konzumácii medu, aby nedošlo k označovaniu medu na stupnici NutriScore červenou farbou

FEEDM uviedla, že cieľom spolupráce s Copa a Cogeca je riešenie problémov, napr. riešenie transparentnosti v označovaní. Čo sa týka produkcie, EÚ musí dovážať takmer polovicu celkovej spotreby medu a takmer všetok med vyrobený v EÚ sa v EÚ aj spotrebuje. Niektoré štáty (napr.

ES) sa rozhodli zamerať na podporu lokálnej produkcie, FR zas uvádza, že je nutné zaistiť udržanie rozumných cien za med v rámci EÚ, inak dôjde k ďalšiemu poklesu včelárskeho sektoru, ktorý môže byť nakoniec reprezentovaný iba amatérskymi včelármi. Jednoznačne by však mali platiť rovnaké štandardy pre všetkých vstupujúcich na trh EÚ.

Iniciatíva DG ENVI k opelovačom

Ide o projekt zameraný na divoké včely a opelovače ako bioindikátory. Implementácia iniciatívy prebieha podľa Komisie veľmi dobre, ďalšie rokovanie je naplánované na 26. – 27. novembra 2019 v Bruseli a podpora iniciatívy bude aj v rámci programu Horizont 2020. Parlament spracováva návrh uznesenia k iniciatíve, hlasovať by sa malo v decembri.

Hlavnou prioritou Copa a Cogeca je úprava pravidiel pre označovanie medu.

Digitalizácia vo včelárskom sektore

Komisia spustila dve verejné konzultácie k digitalizácii a ochrane opelovačov a k úmrtnosti opelovačov. Copa a Cogeca vypracovala na základe odpovedí svojich členov vlastnú pozíciu.

Prostriedky na ochranu rastlín

Členské štáty odmietli obnovenie licencie na používanie tiaklopridu (druh neonikotínoidu), zákaz by mal vstúpiť do platnosti koncom apríla 2020.
Chlórpyrifos bude zakázaný od budúceho roku.

Licencia na používanie glyfozátu je síce platná až do konca roka 2022, ale predpokladá sa, že štáty nepodporia jeho ďalšie používanie.

Občianska iniciatíva Zachráňte včely

Iniciatíva sa už začala, všetky informácie sú na webe Európskej komisie.